

Sygn. akt I ACa 1041/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Małgorzata Wołczańska
Sędziowie :	SA Barbara Owczarek SO del. Joanna Naczyńska (spr.)
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2014 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w B.

o ustalenie nieważności uchwał

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 5 lipca 2013 r., sygn. akt II C 740/12

1) zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie 1. w ten sposób, że powództwo oddała,

b) w punkcie 3. w ten sposób, że zasądza od powódki na rzecz pozwanej 187 (sto osiemdziesiąt siedem) złotych tytułem kosztów procesu;

2) zasądza od powódki na rzecz pozwanej 320 (trzysta dwadzieścia) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 1041/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 5 lipca 2013r. Sąd Okręgowy w Katowicach ustalił, iż uchwała Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej "(...)" w B. nr (...) z 16. maja 2008r. jest nie-ważna, oddalił powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały Zebrania

Przedstawiciele Członków pozwanej Spółdzielni nr (...)z 31 maja 1996r. i zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu.

Rozstrzygnięcie to w zaskarżonym apelacją zakresie, tj. w części stwierdzającej nieważność uchwały nr (...) Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej "(...)" w B. 16. maja 2008r. - Sąd Okręgowy podjął po ustaleniu, iż uchwałą tą ustalono formy zabezpieczenia spłaty zobowiązań wynikających z docieplania budynków w postaci: hipoteki umownej, umowy cywilnej z dwoma poręczycielami i umowy cywilnej z samym zobowiązanym oraz określono formy spłaty (jednorazowo albo ratalnie), a nadto ustalono maksymalny okres spłaty zobowiązania, okres zwolnienia oraz obowiązek umieszczenia wzmianki o wysokości zobowiązania z tytułu uzupełnienia wkładu budowlanego w związku z dociepleniem budynku w zaświadczeniach wydawanych osobom posiadającym spółdzielcze, własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego w celu dokonania czynności notarialnych. 3.marca 2009r. powódka, zawarła z pozwaną umowę w sprawie zobowiązania uzupełnienia wkładu mieszkaniowego z tytułu modernizacji budynku mieszkalnego położonego w B. przy ul. (...), a 13. marca 2009r. powódka wraz z mężem zawarli z pozwaną umowę ustanowienia odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w B. przy ul. (...) oraz przeniesienia własności tego lokalu.

Sąd Okręgowy, przyjmując dopuszczalność powództwa o ustalenie nieważności uchwały organu spółdzielni w trybie art. 189 k.p.c., stwierdził, iż powódka posiada interes prawny do wystąpienia z takim żądaniem, gdyż zarzuca sprzeczność uchwały organu spółdzielni z normami obowiązującego prawa oraz zawarła umowę, której przedmiotem było zobowiązanie do uzupełnienia wkładu mieszkaniowego. Powołując się na nowelizację ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, dokonanej ustawą z 14 czerwca 2007r. (Dz.U. z 2007r., nr 125, poz. 873) Sąd Okręgowy podkreślił, iż osoba ubiegająca się o przekształcenie prawa do lokalu mieszkalnego w odrębną własność nie ma obowiązku uzupełniania wkładu budowlanego z tytułu modernizacji (termomodernizacji) budynku, jako że art. 12 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych uzależnia zawarcie o przeniesienie własności lokalu jedynie od spłaty przypadającej na ten lokal części kosztów budowy, będących zobowiązaniami spółdzielni, o których mowa w art. 10 ust.1 pkt.1 1 tej ustawy, w tym odpowiedniej części zadłużenia kredytowego z tytułu kosztów budowy, a nie jakiegokolwiek innego "zadłużenia kredytowego". Sąd Okręgowy stwierdził również, iż skoro po 31. lipca 2007r. osoba ubiegająca się o przekształcenie prawa do lokalu w odrębną własność nie ma obowiązku uzupełniania wkładu budowlanego z tytułu termomodernizacji budynku, to tym bardziej nie ma podstaw do określania formy zabezpieczenia spłaty zobowiązań wynikających z docieplenia budynków w przypadku ustanowienia i przeniesienia na odrębną własność lokali posiadających zobowiązania z tytułu dociepleń budynków, jak w uchwale Zarządu pozwanej spółdzielni nr (...) z 16 maja 2008r. Konkluzja ta legła u podstaw stwierdzenia nieważności tej uchwały, w oparciu o art. 189 k.p.c. w zw. z art. 42 § 2 i 9 prawa spółdzielczego i art. 58 k.c.. O kosztach procesu, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 zdanie 1 k.p.c., znosząc je wzajemnie, jako że powódka utrzymała się ze swoim żądaniem w połowie (w zakresie jednej z uchwał)..

Apelację od wyroku w części uwzględniającej powództwo wniosła pozwana, domagając się jego zmiany przez oddalenie powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały Zarządu nr (...) z 16 maja 2008r. i zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu za obie instancje. Zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego przez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie skutkujące przyjęciem, iż wykreślenie zapisów dotyczących funduszu modernizacyjnego dokonane ustawą z 14. czerwca 2007r., nowelizującą ustawę o spółdzielniach mieszkaniowych powoduje nieważność uchwały nr (...) w sprawie formy zabezpieczenia spłaty zobowiązań wynikających z docieplenia budynku, a nadto pominięciem art. 78 §2 prawa spółdzielczego, który jest podstawą prawną utworzenia funduszu modernizacyjnego, jako funduszu celowego i zasad jego działania. Podniosła również, iż Sąd I instancji pominął jej argumenty wynikające ze stosowania art. 27 ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, który stanowi, iż w zakresie nieuregulowanym w ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych do prawa odrębnej własności lokalu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o własności lokali. Wniosła także o przeprowadzenie dowodu z pism Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Departamentu Mieszkalnictwa z 16. lipca 2013r. kierowanego do członków spółdzielni i z 5. listopada 2013r., kierowanego do powódki, z kopią do pozwanej w celu wykazania stanowiska Ministerstwa co do prawidłowości zasad finansowania robót dociepleniowych w pozwanej spółdzielni.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji, wywodząc iż zaskarżone rozstrzygnięcie jest trafne, jako że uchwała Zarządu pozwanej nr (...) jest nieważna. Na rozprawie apelacyjnej podniosła, iż zdecydowała się na wystąpienie na drogę sądową w interesie większej liczby członków spółdzielni. Podała, iż spona zobowiązania wynikające z obciążenia jej lokalu z tytułu kosztów termoizolacji oraz, że została zwolniona z wpłat na fundusz modernizacyjny do 2031r. Podniosła, iż stwierdzenie nieważności uchwały otworzy jej drogę do wzruszenia umów zawartych ze spółdzielnią, dotyczących rozliczenia docieplenia budynku. Oświadczyła także, że korespondencja z Ministerstwem, na które powołuje się pozwana nie powinna zostać wzięta pod uwagę, jako że pisma te nie odnoszą się do wszystkich argumentów i zarzutów podniesionych przez powódkę.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Wnioski dowodowe zgłoszone na etapie postępowania apelacyjnego o przeprowadzenie dowodu z pism Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Departamentu Mieszkalnictwa z 16 lipca 2013r. i z dnia 5 listopada 2013r. należało oddalić, jako że zaprezentowane w nich stanowisko i poglądy Ministerstwa nie kształtują podstawy faktycznej rozstrzygnięcia w sprawie, jak i nie są w żadnym zakresie wiążące dla Sądu, a nadto są zbędne dla oceny istnienia interesu prawnego powódki w wytoczeniu procesu o ustalenie, którego brak zadecydował o zasadności żądania apelacji.

Interes prawny warunkuje dopuszczalność procesu o ustalenie prowadzonego w oparciu o art. 189 k.p.c. w zw. z art. 42 § 2 Prawa spółdzielczego, ponieważ dopiero po jego wykazaniu następuje dalszy tok postępowania. Interes ten musi odnosić się w sposób zindywidualizowany do osoby dochodzącej ustalenia, nie zaś do większej liczby bliżej nieokreślonych członków pozwanej spółdzielni. Nadto, interes prawny musi być skonkretyzowany, co oznacza, że rozstrzygnięcie podjęte w trybie art. 189 k.p.c. musi wpływać na sytuację prawną osoby dochodzącej ustalenia. Zważywszy na te kryteria Sąd Apelacyjny, odmiennie niż to uczynił Sąd I instancji uznał, iż powódka nie zdołała wykazać, by posiadała interes prawny w ustaleniu nieważności uchwały nr (...).

Ewentualne stwierdzenie nieważności tej uchwały wbrew oczekiwaniom powódki nie doprowadziłoby do wzruszenia praw i obowiązków wynikających z umowy z 3. marca 2009r., której treścią było zobowiązanie się powódki wobec pozwanej do uzupełnienia wkładu mieszkaniowego z tytułu modernizacji budynku mieszkalnego położonego w B. przy ul. (...) i poręczenie cywilne spłaty tych zobowiązań przez H. K. i H. A. (...) umowy). Umowa z 3. marca 2009r. ukształtowała treść zobowiązań powódki, stanowiąc ich źródło. Od skutków prawnych tej umowy powódka się nie uchyliła. Zatem umowa ta obowiązuje strony i będzie je obowiązywać także w sytuacji stwierdzenia przez Sąd nieważności uchwały nr (...), zwłaszcza że uchwała ta dotyczy tylko aspektów wykonania umowy, a to sposobów zabezpieczenia, formy i terminu spłat zobowiązań z tytułu docieplenia budynku, nie regulując żadnego z elementów istotnych (essentialia negotii) dla samego powstania zobowiązania z tytułu docieplenia budynków.

Podsumowując, skoro stwierdzenie nieważności uchwały nr (...) nie wpłynie na sytuację prawną powódki, a w szczególności w żaden sposób nie zmieni jej sytuacji, zatem nie sposób przyjąć, by powódka miała interes prawny w żądaniu ustalenia nieważności tej uchwały. Z tej to też przyczyny, Sąd Apelacyjny - na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. - zmienił zaskarżony wyrok, oddalając powództwo w całości i nadmieniając jedynie, że uchwała nr (...) jest konsekwencją wcześniejszych uchwał organów pozwanej, dotyczących uchwalenia funduszu na ocieplenie budynku, które zostały wprowadzone w życie i od wielu lat były realizowane. Budynek, w którym usytuowany jest lokal powódki został ocieplony przed 31. lipca 2007r., a rozliczenie tej inwestycji, także w sferze finansowej zostało dokonane i zaakceptowane przez lokatorów, w tym też przez powódkę, która zawarła z pozwaną umowę cywilnoprawną regulującą te kwestie. Rozważania te sygnalizują jedynie zagadnienie, czy zaskarżona uchwała w istocie może naruszać prawo i zasady współżycia społecznego.

O kosztach procesu, Sąd Apelacyjny orzekł stosownie do ostatecznego wyniku sporu, obciążając nimi - na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. powódkę, jako stronę przegrywającą. Na zasądzone od powódki na rzecz pozwanej koszty procesu przed Sądem I instancji złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego i opłata skarbową od pełnomocnictwa, a na koszty postępowania apelacyjnego: opłata sądowa od apelacji w kwocie 200zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika

w kwocie 120zł, odpowiadającej stawce minimalnej określonej w § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r. poz. 490).

SSO del. Joanna Naczyńska SSA Małgorzata Wołczańska SSO Barbara Owczarek